

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут **Економічний**

Кафедра **менеджменту і маркетингу**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ
ВІДНОСИНИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма Маркетинг

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність Маркетинг

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №3 від «23» листопада 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Світове господарство і міжнародні економічні відносини
Викладач	к.е.н., доц. Коледіна К.О.
Контактний телефон викладача	098-398-97-90
Е-mail викладача	kateryna.koliedina@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/f7298ea9afa61dd7d8b8
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методичні засади формування та розвитку світового господарства як цілісної економічної системи. «Світове господарство і міжнародні економічні відносини» є нормативною дисципліною і засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям ґрунтовні знання щодо особливостей функціонування світового господарства та міжнародної економічної системи та закономірностей їх розвитку; зрозуміти особливості взаємодії національних економік в структурі світового господарства, середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; особливості основних процесів розвитку сучасного світового господарства: інтернаціоналізації, економічної глобалізації та формування інтеграційних угруповань; форм і методів міжнародних економічних відносин і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності, практики здійснення міжнародної діяльності та проходження даних процесів в Україні. Даний курс спирається на вивчення політичної економії і мікроекономіки, макроекономіки, історії економічних вчень та інших дисциплін. Важливість курсу визначається сучасними умовами розвитку світового господарства в цілому та інтеграцією України як самостійної держави в світове господарство. Основна увага приділяється сучасними тенденціями розвитку світового господарства, конкретним формам міжнародних економічних відносин, розвитку міжнародного економічного співробітництва, проблемам міжнародної економічної інтеграції та участі України в цих процесах.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є сформуванати систему теоретичних знань, вмінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин та основного інструментарію міжнародної економічної діяльності, процесів розвитку світового господарства та їх вплив на розвиток національних економік, регіональних об'єднань країн світу, а також набуття навичок аналізу зовнішньоекономічної політики України у процесі її інтеграції в сучасні світогосподарські структури.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- розуміння сутності і значення міжнародних економічних відносин (МЕВ);
- дослідження еволюції міжнародних економічних відносин, чинників і рівнів їх розвитку, особливостей дії законів і принципів МЕВ;
- аналіз стану системи міжнародних економічних відносин.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані (фахові) знання предметної області маркетингу.

СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

СК9. Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційній діяльності.

СК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.

СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в крос-функціональному розрізі.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності.

ПРН 3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

ПРН 8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.

ПРН 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

ПРН 15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	32
семінарські заняття / практичні / лабораторні	28
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	075 Маркетинг	1	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет і завдання навчальної дисципліни «Світове господарство і міжнародні економічні відносини»	2	2	10
Тема 2. Світове господарство та особливості його розвитку	2	2	10
Тема 3. Міжнародний поділ праці як матеріальна основа світового господарства	4	2	10
Тема 4. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	2	4	10
Тема 5. Регулювання міжнародної торгівлі	2	2	10
Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	4	4	10
Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили	4	2	10
Тема 8. Міжнародний науково-технічний обмін	4	2	10
Тема 9. Світова валютна система та міжнародні валютно-фінансові відносини	2	2	10
Тема 10. Міжнародні кредитні відносини	2	2	10
Тема 11. Міжнародна економічна інтеграція	4	2	10
Тема 12. Європейська економічна інтеграція	2	2	10
ЗАГ.:	32	28	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна система: 50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен. “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів
---	--

	<p>та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання здобувачами одного письмового індивідуального завдання у формі презентаційної роботи (ПР), що є підсумковим завданням, яке спрямоване на вдосконалення навичок самостійної роботи із закріпленням тих знань, які були отримані під час його викладання.</p> <p>Мета роботи – сприяти закріпленню знань студентів в процесі дослідження, аналізу та узагальнення результатів вивчення основних тем даної дисципліни.</p> <p>Суть презентаційної роботи полягає у підготовці за наданим списком літератури та лекційним матеріалом за вказаними критеріями опис однієї з країни світового господарства (за вибором студента):</p> <p><i>Презентаційна робота повинна містити такі обов'язкові пункти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – короткі відомості про країну (територія, населення, політичний устрій, валюта, тощо); – місце країни у міжнародному поділі праці; – зовнішня торгівля країни: географічна та товарна структура експорту та імпорту, показники динаміки, обсягів та результатів експортно-імпортних операцій; – країни-партнери у зовнішній торгівлі; – частка прямих та портфельних іноземних інвестицій у країні; – місце країни у міжнародній міграції робочої сили; – інноваційні та науково-технічні досягнення країни; – особливості національної валютної системи та інтеграції

	<p>останньої до світової валютної системи; – участь країни у інтеграційних угрупованнях та міжнародних економічних організаціях; Завдання студенти отримують на початку семестру, в якому вивчають предмет «Світове господарство і міжнародні економічні відносини». Презентаційна робота складається 15-20 слайдів, які можуть містити текст, таблиці, діаграми, рисунки, звуковий супровід, гіперпосилання на інші слайди та документи, які відображають сутність визначеної тематики. Індивідуальне завдання має бути представлено на перевірку за 2 тижні до закінчення семестру та оцінюється максимум у 10 балів.</p>
Семінарські заняття	<p>Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни Під час семінарських занять студенти усно доповідають на обрані питання, дають відповіді на додаткові питання викладача, доповнюють один одного за різними питаннями семінарського заняття, приймають участь в обговоренні практичних питань, вирішують ситуаційні вправи, проходять тестування, використовують сучасні інтерактивні методи отримання знань. Така форма надає студенту можливість отримати максимум 40 балів протягом семестру.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він набрав за результатами семестрового контролю не менше 25 балів і виконав усі види робіт: – оцінка за відповіді, розв'язання задач і тестування під час аудиторних занять (40 балів); – оцінка за індивідуальну (презентаційну) роботу (10 балів).</p>
Підсумковий контроль	<p>Вивчення курсу завершується складанням письмового екзамену (50 балів), структура білета якого має наступний вид і розподіл балів за завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичне питання (15 балів) 2. Теоретичне питання (15 балів) 3. Ситуаційна задача (20 балів)

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Планується виконання здобувачами освіти обов'язкової письмової роботи, про яку йшлося у попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність: Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів та правил поведінки членів університетської громади, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять: Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття з дисципліни. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Неформальна освіта: Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній освіті згідно відповідного Положення Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»:

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання.

8. Рекомендована література

1. Козик В.В., Панкова Л.А., Огерчук Ю.В., Григор'єв О.Ю., Босак А.О. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: практикум: навч. посіб. /3-є вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2016. 583 с.

2. Босак А.О., Григор'єв О.Ю., Чернобай Л.І., Скибінський О.С. Міжнародна економіка: теоретичні та прикладні аспекти: навч. Посібник. Львів: Міські інформаційні системи, 2015. 245 с.

3. Босак А.О., Григор'єв О.Ю., Малиновський Ю.В., Далик В.П. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навч. Посібник. Львів: СТ «Міські інформаційні системи», 2017. 365 с.

4. Патика Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2014. 560 с.
5. Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. Міжнародні економічні відносини. К.: Центр учбової літератури, 2013. 256 с.
6. Міжнародна економіка: навчальний посібник / за ред. С.В. Фомішин. Львів: Новий Світ2000, 2012 . 445 с.
7. Гронтковська Г.Е, Ряба О.І., Венцурик А.М., Красновська О.І. Міжнародна економіка: навчальний посібник для вузів. Київ: ЦУЛ, 2014 . 382 с.
8. Міжнародна економіка: підручник для вузів / В.В. Білоцерківець, О.О.Завгородня, В.К. Лебедева, інш.; за ред. А.О. Задоя, В.М. Тарасевич. Київ: ЦУЛ, 2012 . 414 с.
9. Войтко С.В., Гавриш О.А., Згуровський О.М., Нараєвський С.В. Економіка зарубіжних країн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 400 с.
10. Козак Ю.Г., Заєць М.А., Притула Н.В. Міжнародні економічні відносини: навч. Посібник. Одеса: «ТОВ.ПЛУТОН», 2016. 352 с.
11. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. *Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / За ред. І.М. Посохова, П.Г. Перерви, О.Д. Матросова, В.Г. Дюжева, В.О. Матросової.* Харків: НТУ «ХП», 2016. 450 с
12. Дергачова В.В., Згуровський О.М., Манаєнко І.М. Міжнародні економічні відносини: практикум: навч. посіб. для студ. галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.
13. Антонюк Д., Бабець І., Мокій А., Головаш Б. Глобальна економіка: підручник. Запоріжжя: ЗІЕІТ ФОБ Мокшанов В.В. 2017. 612 с.
14. Козак Ю.Г. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2011. 420 с.
15. Шниркова О.І., Мазуренка В.І., Рогача О.І. Світова економіка: підручник. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 616 с.
16. Лич М., Головаш Б.Е. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. К.: КНУБА. 2010. 40 с.
17. Філіпенко А.С. Теорія міжнародної економічної політики: навч. посіб. К.: АКАДЕМВИДАВ, 2013. 216 с.
18. Дергачова В.В., Голюк В.Я. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 132 с.
19. Марцінковська О., Легкий О. «Інкотермс-2010» як інструмент регулювання зовнішньоекономічної діяльності. *Економічний аналіз.* 2013. №12. С. 265-268.
20. Рамберг Я. Коментар ІСС до правил Інкотермс 2010. Роз'яснення та практичне використання / пер. з англійської ТОВ «Асоціація експортерів і імпортерів ЗЕД». К.: Асоціація «ЗЕД», 2011. 216 с.
21. Артёмов І.В. Європейська інтеграція України: стан, проблеми, перспективи. *Зб.наук.статей. Книга 2.* Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2014. 452с.

- 22.Дергачова В.В., Голюк В.Я. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 132 с.
- 23.Куцик П.О., Ковтун О.І., Башнянин Г.І. *Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія.* Львів: Видавництво ЛКА, 2015. - 594 с.
- 24.Рокоча В.В., Одягайло Б.М., Терехов В.І. *Геоелектроніка та глобальні стратегії українського бізнесу(антикризовий аспект): навчальний посібник.* К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. 352 с
- 25.Мацола С.М. Зона вільної торгівлі Україна-ЄС: переваги для економіки України. *Вісник Прикарпатського університету. Серія Економіка.* 2014. Вип.10. С. 58-61.
- 26.Мацола С. М. Вплив європейської економічної інтеграції на розвиток зовнішньоторговельних відносин між Україною та ЄС. *Вісник Прикарпатського університету. Серія Економіка.* 2014. Вип.12. С. 62-67.
- 27.Манаєнко І.М., Путіліна Д. Тенденції торгівельно-економічної співпраці України та ЄС. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління.* 2017. Випуск 3 (08). С. 10-17.
- 28.Манаєнко І.М. Міжнародна трудова міграція: тенденції та наслідки для світового господарства. *Вісник Донецького національного університету. Серія В: економіка і право.* 2015. №7. С.58-63.
- 29.Дергачова В.В., Згуровський О.М., Чорній В.В. Проблемні аспекти економічного розвитку України в світогосподарському просторі. *Актуальні проблеми економіки та управління.* 2017. №9. С. 33-45.

Викладач: Коледіна К.О.